

– Kulturarvet i detta är inte båtarna i sig utan kunskapen om hur man bygger dem, berättar Anders Annell i sitt träbåtssnickeri ute på Värmdö i Stockholm.

KULTURARV I TRÄ

MED FOKUS PÅ VACKRA TRÄBÅTAR

Arken är en Petterssonbåt byggd 1926 vann priset som årets veteranbåt 2019. Priset delas ut i samarbete med båtmässan Allt för sjön i Stockholm.

En vacker träbåt i hamn eller på tur väcker ofta nyfikenhet och intresse hos omgivningen. Det finns förhållandevis många äldre träbåtar i Sverige, men intresset är så pass stort att det även byggs helt nya. Båtliv besöker Anders Annells träbåtssnickeri på Värmdö i Stockholms innerskärgård. Text & foto: Anders Sellin

EN BRA BIT från vatten ligger båt-snickeriet som har en nybyggd lokal, perfekt anpassad för verksamheten. Tillsammans med fem medarbetare ägnar sig Anders Annell åt det han älskar allra mest – att bygga träbåtar.

– Vi bygger mellan en och fyra nya träbåtar per säsong. Oftast är det snipor men även segelekor och roddbåtar är eftertraktade, säger Anders när vi träffar honom under sommaren.

– Ibland händer också att kunder har hittat gamla ritningar på en båt som de vill ha byggd. Då blir det riktigt spännande. Men vi lägger också mer och mer tid på renoveringar och de flesta av dem som köper en båt av oss kommer också tillbaka för att få sina båtar ompysslade och vinterförvarade. Vi har ett trettiotal båtar som vi vinter förvarar och vårustar åt ägarna, men vi tar bara emot båtar vi byggt själva.

ANDERS GRUNDADE BÅTSNICKE RIET 1995 och har utvecklat verksamheten efter hand. Han har tidigare varit med i reportage i Båtliv, bland annat med sina vackra snipor.

– Vi växer långsamt. Det är svårt att få tag

i folk och det är inget självändamål att växa, säger han.

Anders tycker att han har lyckats skaffa sig ett bra team på varvet. Alla vill komma framåt, alla vill lära sig nytt och bli bättre och alla vill vara här för att bygga riktigt bra båtar med högsta tänkbara kvalitet.

– Dessutom har vi kul på dagarna när vi bygger båtar. Glädjen ligger i att alltid försöka göra saker lite bättre, alltid göra så gott man bara kan och gärna lite till. Bara göra det rätta. Det ger mig tillfredsställelse och då är det kul att gå till jobbet, konstaterar Anders. Det är viktigare att båtarna blir riktigt bra gjorda än att vinsten är maximal och på 25 år har vi inte fått en enda reklamation, så får det gärna fortsätta.

När vi börjar diskutera byggmetoder och hur man bygger en bra båt blir Anders bestämd och vi känner att ämnet väcker engagemang.

– Vi gör bara traditionellt båtbyggeri. Vi limmar inte våra båtar – det håller inte utan skapar bara problem inom en ganska snar framtid för båtägarna. Även materialet är viktigt. Att använda rätt material kostar inte mer, men det kräver mer engagemang och kunskap. Att leta reda på exakt rätt ekbit för en ny förstäv som måste bytas är inspirerande och också det som krävs för att den ska hålla ytterligare 100 år. Jobb som klarar ”Runt udden garantin” pysslar vi inte med här helt enkelt. Samma sak med lamineringar som utsätts för fukt och temperaturväxlingar – det håller inte.

FÖRUTOM ATT SATSA på en nybyggd lokal på 700 m² har Anders även anställt en administratör.

– Nu slipper jag all administration som tog mycket tid tidigare. Nu kan jag istället bygga träbåtar på heltid. Det känns väldigt bra och dessutom är han en bättre administratör än vad jag någonsin var.

Anders Annell har också infört ett omfattande dokumentationssystem. Alla som har sin båt liggande här har ett konto de kan logga in på och följa arbetet som görs på ➔

”Vi har kul när vi bygger båtarna.”

– Jag är speciellt nöjd med att Anders lyckats bygga till förarplatsen så jag och gumman kan sitta bredvid varandra när vi är ute och åker, säger Anders Karlberg, ägare till Arken som har genomgått en totalrenovering på Anders Annells träbåtssnickeri på Värmdö.

Många originaldetaljer är bevarade på Arken, till exempel kranen till handfatet på toaletten.

båten. De flesta moment dokumenteras även med bilder.

– Vi har en del kunder som bor utomlands och för dem är det extra trevligt att kunna följa arbetet på båten.

Anders visar oss runt på snickeriet. I en egen byggnad utanför varvet ligger klassikern Tournesol, en över 18 meter lång Petterssonbåt, ritad av Victor Israelsson och byggd 1912. Tillsammans med ägaren håller Anders på att renovera Tournesol.

– Det är ett jobb som kommer ta flera år och som kommer att vara en av de största renoveringar av en träbåt som gjorts i Sverige. Bara bordläggningen som ska bytas är en halv kilometer lång, berättar Anders.

Båtliv hoppas få komma till sjösättning och se resultatet av denna jättesatsning.

FÖRRA VINTERNS STORA renoveringsprojekt var "Arken", en unik Petterssonbåt byggd 1926. Hög, bred och kraftig som en modern båt,

men ändå väldigt vacker. Under renoveringen byttes hela botten med förstäv, köl och akterstäv, ny motorbädd och ny motorinstallation och även ny bordläggning och nya stålspant.

Senare under vårt besök beger vi oss till Stallmästargårdens båtklubb centralt i Stockholm för att träffa ägaren och få provåka. När vi får syn på Arken står det klart att renoveringen har lyckats. Inget annat än ett väl fungerande smycke ligger där vid bryggan och lacken glänser i solen.

ÄGARE TILL ARKEN sedan sex år tillbaka är Anders Karlberg. Han möter Båtliv på bryggan och berättar för oss om hur han med hjälp från Anders Annell renoverat båten till toppskick.

– Vi har moderniserat alla system ombord för att den ska vara bekväm, men varit noga med att dölja det moderna. Vi har värmare, litiumbatterier, gasolspis, kyl och ny naviga-

tionsutrustning. I förpiken sitter en ny toalett med både septiktank och däckstömning för att svara upp mot dagens krav. Som nybliven pensionär och med nyrenoverad båt har det blivit mycket båt i sommar, berättar Anders.

– Båten hade stått på land i många år och var i dåligt skick. Anders Annell fick hjälpa mig att besiktiga den och skissa på om det var rimligt att renovera den. Jag har gjort mycket efterforskningar och lyckats dokumentera alla tidigare ägare och var den haft sina hemmahamnar. Jag ringde även upp en av de tidigare ägarna och, tro det eller ej, men han hade bara några dagar tidigare hittat originalbordet till salongen och ville gärna att jag skulle komma och hämta det. Nu är det nylackat och på rätt plats igen. Sånt är roligt, avslutar Anders.

BÅTLIV HJÄLPER ANDERS Karlberg kasta loss och avslutar dagen med en fin båttur med Arken på Brunnsviken. ☺